

TROMSØ INDREMEDISINSKE SPESIALISTSENTER as (TIS as)

Modifisert fra Norsk Elektronisk Legehåndbok 2009

Testosteronbehandling til flere?

Hva er testosteron?

Testosteron er et hormon som finnes både hos menn og kvinner. Menn har mye høyere mengder enn kvinner. Hos menn kan testosteron gi kroppsbehåring, dyp stemme og sterke muskler. Riktig mengde testosteron i kroppen holder sexlysten på et normalt nivå. Noen mennesker behøver testosterontilskudd og må få utskrevet det på resept fra lege.

Hvem behøver testosteronbehandling?

Pasienter, og særlig menn, som har fått testosteronproduksjonen ødelagt av sykdom eller behandling vil ha nytte av testosteronbehandling. I Norge er testosteronbehandling anbefalt kun til denne pasientgruppen. I andre land har man en mer liberal holdning til slik behandling.

Menn med lavt testosteron føler seg slitne, har lav sexlyst, er i risiko for tap av muskel- og beinmasse og opplever økt tretthet. Kvinner i overgangsalderen kan også ha lav sexlyst. Menn med HIV-infeksjon eller AIDS kan bli svake og miste muskelmasse. Testosteronbehandling angis å kunne hjelpe alle disse.

Er det trygt å ta testosteron?

Det er ikke gjort nok forskning til å vite hva som skjer når noen tar testosteron over lang tid. Noen tror at testosteronbehandling kan forårsake prostatakreft eller brystkreft. Høye doser kan skade leveren, blodet og kanskje hjertet.

Har testosteron bivirkninger?

Hos menn kan høye doser testosteron får prostatakjertelen til å vokse og antall røde blodlegemer i blodet til å øke. Kvinner kan få "mannlig behåring" og miste hår på hodet. Både kvinner og menn kan få kviser.

Hvordan tar jeg testosteron?

Menn kan ta testosteron som plaster, krem, gel eller i sprøyteform. Kvinner kan ta testosteron i piller eller som sprøyter.

Testosteron som doping

Anabole steroider er testosteronforbindelser som brukes av mannlige og kvinnelige idrettsutøvere til prestasjonsfremming. Deres bruk har i betydelig grad påvirket internasjonal idrett de siste 50 årene. I nyere tid har tilskudd som dehydroepiandrosteron, en testosteron forløper, vunnet popularitet. Dette stoffet kan heve testosteronnivået i kroppen. Mange idrettsutøvere tror det vil fremme deres prestasjoner, men noen klare bevis for det finnes ikke. Bivirkninger som brystutvikling hos menn, kviser, ugunstig kolesterol, økt kroppsbeholdning og muskulatur hos kvinner kan oppstå. Bruk av testosteron og testosteron forløpere oppfattes som en alvorlig helserisiko.